

Sygn. akt II Cz 307/14

POSTANOWIENIE

Dnia 9 grudnia 2014 roku

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy II Wydział Cywilny Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Ireneusz Płowaś (spr.)

Sędziowie: SO Janusz Kasnowski

SO Wojciech Borodziuk

po rozpoznaniu w dniu 9 grudnia 2014 roku w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym sprawy egzekucyjnej

z wniosku wierzyciela (...) Bank S.A. z siedzibą we W.

przeciwko dłużnikowi M. G.

o egzekucję świadczenia pieniężnego

w przedmiocie skargi dłużnika na czynności Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Wejherowie J. Ś. w sprawie Km 1372/13 tj. postanowienie z dnia 15.01.2014 roku w przedmiocie umorzenia postępowania i obciążenia dłużnika kosztami postępowania

na skutek zażalenia dłużnika

od postanowienia Sądu Rejonowego w Bydgoszczy

z dnia 17.03.2014 roku, sygn. akt XII Co 700/14

postanawia:

oddalić zażalenie.

Na oryginale właściwe podpisy

Sygn. akt II Cz 307/14

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy postanowieniem z dnia 17.03.2014 roku oddalił skargę dłużnika na postanowienie komornika sądowego z dnia 15.01.2014 roku w przedmiocie umorzenia postępowania i obciążenia dłużnika kosztami postępowania w sprawie Km 1372/13. W uzasadnieniu Sąd stwierdził, że podstawą prowadzonej w powyższej sprawie egzekucji był nakaz zapłaty wydany w postępowaniu upominawczym w sprawie VI Nc-e 1564594/12 zaopatrzonej w klauzulę wykonalności w dniu 04.01.2013 roku. Postanowieniem z dnia 15.01.2014 roku komornik umorzył postępowanie na wniosek dłużnika złożony w dniu 08.01.2014 roku, a ponadto ustalił koszty postępowania egzekucyjnego w kwocie 1.004,31 zł, na które składał się opłata stosunkowa z art. 49 ust. 1 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji w wysokości 497,76 zł i opłata stała z art. 53 a ust. 1 w kwocie 61,62 zł oraz 335,99 zł oraz pozostałe koszty egzekucji w wysokości 108,94 zł. Formalne umorzenie egzekucji nastąpiło na wniosek dłużnika

jednak wcześniej nakaz zapłaty utracił moc na skutek postanowienia Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie z dnia 13.12.2013 roku w sprawie VI Nc-e 1564594/12, którym Sąd uchylił w całości postanowienie referendarza sądowego z dnia 04.01.2013 roku o nadaniu klauzuli wykonalności nakazowi zapłaty. W uzasadnieniu Sąd ten podniósł, że doręczenie nakazu zapłaty dla pozwanego (dłużnika) nastąpiło na nieaktualny adres pod którym nie mieszka on już od 2008 roku.

Sąd Rejonowy omówił przepis art. 49 ust. 4 ustawy o komornikach sądowych oraz art. 770 kpc, celem ustalenia zakresu pojęcia „niecelowe wszczęcie postępowania egzekucyjnego”. Sąd wskazał, że niecelowym wszczęciem postępowania egzekucyjnego będzie wówczas, gdy dłużnik nie dał powodu wszczęcia przeciwko niemu egzekucji ze względu na dobrowolną realizację obowiązku stwierdzonego tytułem wykonawczym. O niecelowości można mówić również wówczas, gdy wystąpi brak podstaw do złożenia wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego, z uwagi na to, iż wierzyciel wykorzystał tytuł wykonawczy już wcześniej zrealizowany, tytuł pozbawiony został wykonalności jeszcze przed złożeniem wniosku albo, jeżeli wierzyciel wszczął egzekucję z majątku dłużnika, chociaż posiadał zastaw zabezpieczający pełne zaspokojenie roszczenia, chyba, że egzekucja skierowana była do przedmiotu zastawu. O celowym wszczęciu egzekucji, co do zasady decydują, więc okoliczności istniejące w dacie wpływu wniosku egzekucyjnego. Sąd zauważył, że w niniejszej sprawie w dacie złożenia wniosku egzekucyjnego komornik dysponował prawidłowym tytułem wykonawczym stanowiącym podstawę egzekucji. Utrata wykonalności nakazu zapłaty w trakcie postępowania uczyniła niedopuszczalnym jedynie kontynuowanie postępowania.

Wobec powyższego a także z uwagi na fakt, iż komornik na skutek zajęcia rachunku bankowego przed złożeniem przez dłużnika wniosku o umorzenie egzekucji wyegzekwował kwotę 6.719,82 zł zasadnym było ustalenie przez niego opłaty w wysokości 497,76 zł na podstawie art. 49 ust. 1 ukse (tj. 8% od wyegzekwowanej części świadczenia).

Sąd ustalił również, że opłata za odnalezienie majątku dłużnika została przez komornika określona w prawidłowej wysokości 335,99 zł, albowiem wierzyciel zlecił komornikowi poszukiwanie majątku dłużnika uiszczając jednocześnie opłatę stałą w kwocie 61,62 zł. Komornik na podstawie podejmowanych czynności ustalił taki majątek dłużnika. Opłata za odnalezienie majątku dłużnika nie przekroczyła górnej granicy określonej na 5% wartości roszczenia egzekwowanego w sprawie.

Zgodnie z art. 39 ust. 1 ukse komornikowi należy się zwrot wydatków gotówkowych poniesionych w toku egzekucji. Wysokość tych wydatków Sąd Rejonowy również uznał za prawidłową. Sąd uznał, że także koszty zastępstwa prawnego zostały przez komornika ustalone w prawidłowej wysokości 600 zł tj. zgodnie z §10 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

Zażalenie na to postanowienie wniósł dłużnik, zarzucając mu naruszenie art. 824 § 1 pkt 2 kpc poprzez jego niezastosowanie, art. 825 pkt 2 kpc poprzez jego błędne zastosowanie i art. 49 ust. 4 ukse poprzez jego niezastosowanie. Nadto zarzucił naruszenie przepisu § 10 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu poprzez jego błędne zastosowanie, naruszenie art. 770 kpc poprzez jego błędną wykładnię i art. 6 kc poprzez jego niezastosowanie.

W związku z powyższym dłużnik wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez uwzględnienie skargi i zasądzenie od wierzyciela na rzecz dłużnika kosztów postępowania według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie należało uznać za bezzasadne.

Sąd Okręgowy podziela zdanie Sądu Rejonowego o braku podstaw do zastosowania w niniejszej sprawie przepisu art. 49 ust. 4 ukse. Nie można, bowiem mówić o niecelowości prowadzenie egzekucji w sytuacji, w której wierzyciel dysponuje ważnym tytułem wykonawczym. Rację ma Sąd, iż uchylenie postanowienia, którym nadano nakazowi

zapłaty klauzulę wykonalności spowodowało jedynie, iż niedopuszczalne stało się kontynuowanie postępowania egzekucyjnego nie zmieniło to jednak sytuacji odnośnie powstałych już w sprawie kosztów postępowania egzekucyjnego.

Sąd Okręgowy podziela stanowisko wyrażone przez Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 08.03.2013 roku w sprawie III CZP 109/12, w której uzasadnieniu Sąd wypowiedział się w kwestii ust. 4 art. 49 ukse. Sąd Najwyższy stwierdził, że: „z wykładni językowej art. 49 ust. 4 u.k.s.e. wynika jednoznacznie, że może mieć on zastosowanie w każdym wypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela. Pojęcie "niecelowego wszczęcia postępowania egzekucyjnego" użyte w tym przepisie - nawiązujące do terminu użytego także w art. 770 k.p.c. - pozwala na pewne uelastycznienie, wynikające z art. 49 ust. 2 u.k.s.e., zasady obciążania opłatą egzekucyjną dłużnika w razie umorzenia postępowania na wniosek wierzyciela. Zarówno w doktrynie, jak również w orzecznictwie przyjmuje się, że art. 49 ust. 4 u.k.s.e. ma charakter wyjątkowy i należy go interpretować zwięźajaco (por. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 2010 r., III CZP 93/10, OSNC 2011, nr 7-8, poz. 80 oraz uzasadnienie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 26 czerwca 2012 r., P 13/11, OTK-A Zb.Urz. 2012, nr 6, poz. 67). Chodzi tu o sytuację, w której w chwili wszczęcia postępowania czynności komornika nie mogły doprowadzić do zrealizowania obowiązku objętego tytułem wykonawczym, wierzyciel zaś jeszcze przed złożeniem wniosku egzekucyjnego mógł się o tym dowiedzieć i nie składać wniosku egzekucyjnego”.

Sąd Najwyższy nie wykluczył stosowania art. 49 ust. 4 u.k.s.e. w sytuacji gdy przyczyną złożenia wniosku wierzyciela o umorzenie postępowania była utrata mocy przez nakaz zapłaty. Zdaniem Sądu najwyższego: „istotnymi okolicznościami pozwalającymi ocenić celowość wszczęcia postępowania egzekucyjnego mogą być - oceniane ad casum - konkretne, rzeczywiste okoliczności, które doprowadziły do utraty mocy nakazu zapłaty, jeżeli dłużnik zdoła je wykazać w skardze na czynności komornika. Jeżeli podstawą wszczęcia egzekucji był nakaz zapłaty, który utracił moc po wszczęciu egzekucji dla oceny ewentualnej niecelowości wszczęcia postępowania egzekucyjnego istotne jest, czy wierzyciel wszczął egzekucję, nie wiedząc o przyczynach, które doprowadziły do późniejszej utraty mocy nakazu zapłaty, np. o obiektywnej przeszkodzie, która uniemożliwiła dłużnikowi (pozwanemu) złożenie w terminie sprzeciwu (o chorobie pozwanego, jego nieobecności w miejscu zamieszkania) albo o wadliwości w doręczeniu nakazu zapłaty pozwanemu”.

W niniejszej sprawie dłużnik nie zdołał w ocenie Sądu Okręgowego wykazać żadnej z w/w okoliczności, która uzasadniałaby stosowanie ust. 4 art. 49 uksc. Samo stwierdzenie, że wierzyciel mógł jeszcze przed wniesieniem pozwu ustalić aktualny adres pozwanego nie jest wystarczające. Dłużnik nie wykazał, aby wierzyciel miał jakiegokolwiek informacje stawiające w wątpliwość posiadane przez niego dane, co do adresu zamieszkania dłużnika i aby w chwili składania wniosku egzekucyjnego miał wiedzę, iż nakaz zapłaty nie został doręczony w sposób prawidłowy. W tej sytuacji stwierdzić należy, że skarżący nie wykazał, aby złożenie wniosku egzekucyjnego było niecelowe.

Dodatkowo wskazać należy, że nie jest wiadomym Sądowi Okręgowemu jak zakończyło się postępowanie w sprawie przedmiotowego nakazu zapłaty a tym samym czy dłużnikowi przysługuje ewentualne roszczenie o zwrot od wierzyciela wyegzekwowanych już w toku postępowania egzekucyjnego kwot w tym również powstałych w jego wyniku kosztów postępowania apelacyjnego.

Odnosząc się do zarzutu dotyczącego art. 825 kpc nie ma wątpliwości, iż komornik jako podstawę umorzenia postępowania wskazał właściwy przepis tj. art. 825 pkt 2 kpc albowiem w niniejszej sprawie należało umorzyć postępowanie egzekucyjne na wniosek dłużnika, bowiem postanowienie o nadaniu nakazowi zapłaty klauzuli wykonalności zostało uchylone przez Sąd. Przepis art. 824 § 1 pkt 2 kpc, na który wskazuje dłużnik w zażaleniu nie może mieć zastosowania do umorzenia postępowania egzekucyjnego albowiem dotyczy on zupełnie innych sytuacji faktycznych i prawnych. Sąd Najwyższy w orzeczeniu wskazywanym w skardze, w uzasadnieniu wyklucza możliwość stosowania w/o przepisu do spraw, w których nastąpiła utrata mocy nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym i zdanie to podziela Sąd Okręgowy.

Za bezzasadne należy uznać również zarzuty podniesione w punktach 4,5 i 6 zażalenia. Co do zarzutu z punktu 4 zarzutów to skarżący nie przedstawił żadnych argumentów świadczących o naruszenie wskazanego w nim przepisu. Skoro Sąd Rejonowy dokonał prawidłowej wykładni przepis art. 49 ust. 4 uksc to niezasadne jest stawianie naruszenia przepisu art. 770 kpc. Zarzut naruszenia art. 6 kc nie został w żaden sposób uzasadniony.

Dlatego zażalenie dłużnika jako bezzasadne na mocy art. 385 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc należało oddalić.